

*Sygn. akt* V U 749/15

## WYROK

### W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

**Dnia** 5 stycznia 2016 r.

**Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy**

w składzie:

**Przewodniczący:** SSO Krzysztof Głowczyński

**Protokolant:** star. sekr. sądowy Magdalena Teteruk

**po rozpoznaniu w dniu** 5 stycznia 2016 r. w Legnicy

**sprawy z wniosku** Z. A.

**przeciwko** Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę górniczą

**na skutek odwołania** Z. A.

**od decyzji** Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

**z dnia** 5 czerwca 2015 r.

**znak** (...)

**zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 5 czerwca 2015 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy Z. A. prawo do emerytury górniczej od dnia 26 lipca 2015 roku.**

Sygn. akt V U 749/15

## UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 czerwca 2015 r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił ubezpieczonemu Z. A. prawa do emerytury górniczej. W uzasadnieniu wskazał, że nie ma on prawa do emerytury na podstawie art. 50a ustawy o emeryturach i rentach z FUS (dalej „ustawa emerytalna”), gdyż na dzień złożenia wniosku udowodnił 23 lata, 9 miesięcy i 29 dni pracy górniczej wobec wymaganych 25 lat. Ponadto, organ rentowy poinformował, że w związku z informacją zakładu pracy, że od dnia 08 kwietnia 1983 r. istniał obowiązek ewidencji zjazdów pod ziemię, brak jest podstaw do uznania jako pracy górniczej okresu zatrudnienia od 8 kwietnia 1983 r. do 31 grudnia 1990 r. na podstawie protokołu Nr (...)z posiedzenia Komisji Weryfikacyjnej oraz wykazanych w nim zjazdów pod ziemię.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył Z. A., wnosząc o jej zmianę i ustalenie, że okresy jego pracy od 8 kwietnia 1983 r. do 31 grudnia 1990 r. na stanowiskach starszego inspektora ds. (...) oraz starszego inspektora ds. (...), zastępcy kierownika działu pod ziemią, są okresami pracy górniczej zaliczanymi na podstawie art. 50a ust. 1 ustawy emerytalnej oraz ustalenie, że przysługuje mu prawo do emerytury górniczej. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony podał, iż przyczyną niezaliczenia mu ww. okresów pracy jako pracy górniczej był fakt zniszczenia przez pracodawcę dokumentów zawierających ilość wykonywanych przez niego zjazdów pod ziemię. Powołał się jednocześnie na okoliczność, iż protokół nr (...)z posiedzenia komisji weryfikacyjnej potwierdza nie tylko fakt zniszczenia dokumentacji

za ww. okres, ale i to, że w kwestionowanym okresie wykonał wymaganą ilość zjazdów, co zostało przez pracodawcę ustalone na podstawie innych dokumentów i złożonych oświadczeń przez świadków. Dodatkowo podniósł, iż o wymaganej ilości zjazdów w ww. spornym okresie świadczy fakt wypłaty na jego rzecz 14-pensji za lata 1982 – 1990, której wypłata była uwarunkowana posiadaniem wymaganej ilości zjazdów pod ziemię.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o jego oddalenie podtrzymując te same argumenty jakie zawiera uzasadnienie zaskarżonej decyzji.

**Sąd ustalił następujący stan faktyczny:**

Z. A., ur. (...), w okresach od 01.10.1969 r. do 24.06.1974 r. i od 01.10.1974 r. do 17.11.1976 r. studiował na Wydziale Górniczym Akademii (...) w K..

W okresie od 03.03.1977 r. do 31.07.1978 r. ubezpieczony był zatrudniony w Kombinacie (...) w L., gdzie zajmował stanowiska: stażysta, majster budowy.

Od dnia 01.08.1978 r. wnioskodawca podjął zatrudnienie w Zakładach(...) w P., aktualnie: (...) S.A. Oddział – Zakłady (...) w P. i w następujących okresach pracował na stanowiskach:

- od 01.08.1978 r. do 31.10.1981 r. specjalisty ds. (...),
- od 01.11.1981 r. do 31.07.1983 r. starszego inspektora ds. (...),
- od 01.08.1983 r. do 15.10.1990 r. starszego inspektora ds. (...), zastępcy kierownika działu pod ziemią,
- od 17.11.1990 r. do 28.02.1991 r. starszego inspektora ds. (...), zastępcy kierownika działu pod ziemią,
- od 01.03.1991 r. do 31.03.2003 r. kierownika działu (...) pod ziemią,
- od 01.04.2003 r. do 31.08.2003 r. głównego inżyniera ds. (...) –kierownik działu,
- od 01.09.2003 r. do nadal głównego inżyniera ds. (...), kierownika działu.

W okresie od 16.10.1990 r. do 16.11.1990 r. ubezpieczony korzystał z urlopu bezpłatnego. Niezdolny do pracy był w okresach:

- od 20.08.1993 r. do 20.10.1993 r.,
- od 22.08.1994 r. do 26.08.1994 r.,
- od 04.04.2001 r. do 07.04.2001 r.,
- od 10.05.2001 r. do 11.05.2001 r.,
- od 21.01.2011 r. do 28.01.2011 r.,
- od 29.01.2011 r. do 04.02.2011 r.,
- od 14.12.2012 r. do 17.12.2012 r.

W Zakładach(...) dla pracowników służb normowania i gospodarki materiałowej obowiązywały minimalne obowiązkowe ilości dniówek pracy pod ziemią. Od 1982 r. limity te wynosiły od 8 do 14 zjazdów w miesiącu, w zależności od zajmowanego stanowiska. Wykonanie ww. limitów kontroli pod ziemią uprawniało pracownika zatrudnionego na stanowisku z określonym limitem zjazdów do otrzymania 14-stej pensji. Ubezpieczony w okresie od 1983 r. do 1990 r. otrzymywał 14-stą pensję.

U pracodawcy ubezpieczonego istniał również obowiązek ewidencjonowania dniówek przepracowanych przez pracowników pod ziemią, przy czym dla pracowników służb normowania i gospodarki materiałowej obowiązek ten obowiązywał od 08.04.1983 r. Służby markowni/lampowni nie zachowały dokumentów potwierdzających zjazdy pracowników zatrudnionych na stanowiskach nierobotniczych, którzy mieli określone przepisami limity tych zjazdów. Nie zachowała się dokumentacja zjazdów pod ziemię ubezpieczonego za okres od 08.04.1983 r. do 31.12.1990 r.

Ubezpieczony w okresie od kwietnia 1983 r. do grudnia 1990 r. jako starszy inspektor ds. (...) zajmował się m.in. prowadzeniem ilościowej ewidencji planowanego i faktycznego zużycia materiałów w przekroju oddziałów dołowych w ujęciu miesięcznym, analizą zapotrzebowań materiałowych z oddziałów dołowych i przekazywaniem do Działu (...) do dalszej ich realizacji, opracowywaniem ilościowych norm zespołów materiałowych bezpośrednich i pośrednich w magazynach oddziałowych na dole, opracowywaniem limitów zużycia materiałów dla poszczególnych oddziałów dołowych, sporządzaniem dwa razy w roku analiz zużycia materiałów przez oddziały dołowe, kontrolą gospodarki magazynowej – magazynów oddziałowych na dole, kontrolą sposobu przechowywania i magazynowania materiałów w oddziałach dołowych, kontrolą gospodarki częściami zamiennymi, kontrolą prawidłowości wykorzystywania środków trwałych i przedmiotów nietrwałych w użytkowaniu przez oddziały dołowe. Ww. obowiązki ubezpieczony wykonywał w oddziałach dołowych, których na przestrzeni 1983 – 1990 było ok. 20 – 40. W okresie tym Z. A. pracował pod ziemią co najmniej w połowie wymiaru obowiązującego go czasu pracy.

Dowód: akta ubezpieczeniowe ZUS (tom I: zaświadczenie k. 7, pismo z dnia 17.12.2014 r. k. 26,

decyzja ZUS z dnia 23.12.2014 r. k. 27; tom II:

zaświadczenie k. 6, protokół z posiedzenia komisji weryfikacyjnej nr(...) k. 7-9,

decyzja ZUS z dnia 24.03.2015 r. k. 19, tom III: pismo z dnia 15.04.2015 r. k. 2,

decyzja ZUS z dnia 28.04.2015 r. k. 3; tom IV:

decyzja ZUS z dnia 05.06.2015 r. k. 6; akta kapitałowe: zaświadczenie k. 3,

świadczenie pracy k. 4, zaświadczenie o zatrudnieniu k. 5)

akta osobowe ubezpieczonego w l. 78

kserokopie kartotek zarobkowych ubezpieczonego za lata 1982 – 1991 (koperta)

zeznania świadków:

Z. F. k. 32v, e-protokół 00:16:03 i nast.,

W. B. k. 32v, e-protokół 00:25:19 i nast.,

Z. M. (1) k. 32v, e-protokół 00:32:15 i nast.,

Z. M. (2) k. 32v, e-protokół 00:43:29 i nast.,

przesłuchanie wnioskodawcy, k. 32v, e-protokół 00:58:10 i nast.

Wnioskodawca Z. A. czterokrotnie składał wnioski o emeryturę górniczą. Wszystkie decyzje wydane przez ZUS w sprawie przyznania ubezpieczonemu prawa do emerytury górniczej były odmowne z uwagi na niespełnienie przez ubezpieczonego przesłanki posiadania wymaganego stażu 25 lat pracy górniczej. W następstwie ostatniego wniosku (z dnia 28 maja 2015 r.), ZUS decyzją z dnia 5 czerwca 2015 r. po raz kolejny odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury górniczej. W uzasadnieniu tej decyzji wskazał, że wnioskodawca na dzień złożenia wniosku udowodnił jedynie 23 lata, 9 miesięcy i 29 dni pracy górniczej wobec wymaganych 25 lat.

Dowód: akta ubezpieczeniowe ZUS (tom I: decyzja ZUS z dnia 23.12.2014 r. k. 27;

tom II: decyzja ZUS z dnia 24.03.2015 r. k. 19, tom III: decyzja ZUS z dnia 28.04.2015 r.

k. 3; tom IV: decyzja ZUS z dnia 05.06.2015 r. k. 6)

### **Sąd zważył, co następuje:**

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 50a ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 748 z późn. zm.) górnicza emerytura przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1)ukończył 55 lat życia,

2)ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1;

3)nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy odmówił Z. A. prawa do emerytury górniczej uznając, iż nie wykazał on wymaganego 25-letniego okresu pracy górniczej. Niesporny był przy tym staż pracy górniczej ubezpieczonego, wynoszący 23 lat, 9 miesięcy i 29 dni. Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję uznał, iż ze względu na brak ewidencji zjazdów ubezpieczonego pod ziemię za okres od 08 kwietnia 1983 r. do 31 grudnia 1990 r., nie ma podstaw do uznania ww. okresu jako okresu pracy górniczej. W sprawie spornym pozostawało, czy ubezpieczony w okresie od 08 kwietnia 1983 r. do 31 grudnia 1990 r. wykonywał pracę górniczą w rozumieniu przepisów cyt. wyżej ustawy przez okres brakujący do uzyskania wymaganego 25-letniego stażu tej pracy, a więc przez okres 1 roku, 2 miesięcy i 1 dnia.

W ocenie Sądu, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy uzasadnia ocenę, iż Z. A. posiada wymagany przepisami ustawy emerytalnej 25-letni staż pracy górniczej. Pomimo, iż z kwestionowanego okresu od 08 kwietnia 1983 r. do 31 grudnia 1990 r. nie zachowała się ewidencja zjazdów pod ziemię pracowników gospodarki materiałowej, to jednak zgromadzone w sprawie dowody potwierdziły, iż ubezpieczony w spornym okresie przez co najmniej jednego rok, 2 miesiące i 1 dzień wykonywał pracę górniczą w wymiarze co najmniej połowy obowiązującego go czasu pracy, tj. połowa jego dniówek w miesiącu świadczona była pod ziemią. Powyższe ustalenia wynikają z dokumentów, z akt osobowych ubezpieczonego, z jego kartotek zarobkowych, z zeznań świadków, które były zgodne, spójne i konsekwentne oraz z przesłuchania wnioskodawcy. Z karty pracy ubezpieczonego jako starszego inspektora ds. (...) wynika, iż obowiązany był on do wykonywania w oddziałach dołowych szeregu czynności związanych z gospodarką materiałami, w tym m.in. do prowadzenia ilościowej ewidencji planowanego i faktycznego zużycia materiałów w ujęciu miesięcznym, sporządzania dwa razy w roku analiz zużycia materiałów przez oddziały dołowe, kontroli gospodarki magazynowej – magazynów oddziałowych na dole, kontroli sposobu przechowywania i magazynowania materiałów w oddziałach dołowych, kontroli gospodarki częściami zamiennymi, kontroli prawidłowości wykorzystywania środków trwałych i przedmiotów nietrwałych w użytkowaniu przez oddziały dołowe. Czynności te (jakże liczne) mogły być wykonane tylko po odbyciu wizyty w oddziałach dołowych, a tych na przestrzeni lat tylko przybywało. Przesłuchani w sprawie świadkowie zeznawali o liczbie od kilkunastu do kilkudziesięciu oddziałów. Zakłady (...)dzieliły się bowiem na rejony: (...), (...)i (...). Najwięcej oddziałów górniczych liczyła (...)i było ich ok. 20. Oddziały górnicze w ww. trzech rejonach Zakładów(...) dzieliły się dalej na sekcje górnicze i sekcje mechaniczne. Do tego dochodziły oddziały remontowe, elektryczne i wentylacyjne. W każdym z tych oddziałów były materiały, narzędzia i urządzenia trwałe, których gospodarowaniem, spisywaniem, brakowaniem zajmował się ubezpieczony. Jak potwierdzili przesłuchani w sprawie świadkowie, z których każdy w pewnym okresie swojej drogi zawodowej był sztygarem oddziałowym, ubezpieczony z kontrolą na ich oddziale był co najmniej dwa razy w miesiącu. Czasami kontrola danego oddziału lub danych środków/

materiałów/urządzeń trwała cały tydzień. Szczególne natężenie zjazdów pod ziemię miało miejsce pod koniec każdego roku oraz na początku następnego, co związane było z inwentaryzacjami. Charakter pracy ubezpieczonego, ilość jego obowiązków określonych kartą pracy oraz ilość oddziałów, których obsługą się zajmował, tj. w granicach od 20 do 40, wymuszała większą ilość zjazdów pod ziemię. Biorąc to pod uwagę, nie jest w przekonaniu Sądu możliwe, żeby ubezpieczony w ponad 6-letnim okresie pracy (od 8 kwietnia 1983 r. do 31 grudnia 1990 r.), nie wykonał w miesiącu przynajmniej połowy dniówek pracy pod ziemią przez brakujący mu do emerytury okres 1 roku 2 miesięcy i 1 dnia. Tę większą - niż określone u pracodawcy limity – ilość zjazdów ubezpieczonego pod ziemię potwierdza dodatkowo okoliczność otrzymywania przez niego tzw. 14-stej pensji, której przyznanie uwarunkowane było właśnie odbyciem przez pracownika wymaganej ilości zjazdów w miesiącu i co za tym idzie – w roku.

Przepisy ustawy emerytalnej, a dokładnie art. 50b umożliwiają przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej uwzględnianie okresów pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą, jeżeli praca ta wykonywana była co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy, tj. połowa dniówek w miesiącu wykonywana była pod ziemią. Mając na uwadze ww. normę oraz stan faktyczny wynikający ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Sąd nie miał wątpliwości, że ubezpieczony w okresie od 8 kwietnia 1983 r. do 31 grudnia 1990 r. przepracował pod ziemią większość miesięcy w wymiarze przekraczającym co najmniej połowę jego wymiaru czasu pracy, a na pewno taką ilość miesięcy, która była niezbędna do uzyskania przez niego prawa do emerytury górniczej (1 rok, 2 miesiące i 1 dzień).

Kierując się powyższym, Sąd na podstawie art. 477<sup>14</sup> § 2 k.p.c. uwzględnił uzasadnione odwołanie i orzekł co do istoty sprawy.